

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Župančičeva ulica 3, p. p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 369 6600

F: 369 6609

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

Številka: 007-476/2025/42

Ljubljana, 28. 11. 2025

EVA: 2025-1611-0059

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... pod točko... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb, ter ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,
- Natalija Stošicki, vodja Sektorja za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem,
- Andrej Žagar, sekretar, Sektor za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Klemen Boštjančič, minister,
- Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Gordana Pipan, državna sekretarka,
- Katja Božič, državna sekretarka,
- Nikolina Prah, državna sekretarka,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,
- Natalija Stošicki, vodja Sektorja za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem,
- Andrej Žagar, sekretar, Sektor za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem.

5. Kratek povzetek gradiva

Poglavitne rešitve predloga zakona so:

1. omogoča se predčasno izplačilo odkupne vrednosti police: predlog zakona omogoča zavarovancem, da pred dopolnjenim 60. letom starosti zahtevajo izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada;

2. uvaja se možnost za enkratno izplačilo odkupne vrednosti rente: predlog zakona uvaja možnost za vse prejemnike mesečne pokojninske rente, da vložijo zahtevek za enkratno izplačilo odkupne vrednosti rente. To pomeni, da ne glede na višino njihovega premoženja lahko vsi upravičenci zahtevajo enkratno izplačilo. S tem se odpravlja omejitev iz sedanje ureditve, ki je to možnost omogočala samo tistim z zneskom premoženja pod določenim pragom. Novi zakon določa 6-mesečno čakalno dobo, način izračuna odkupne vrednosti in postopek v primeru smrti prejemnika rente.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40 000 EUR

/

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek z t + 1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t +	
SKUPAJ:				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinancijska sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih,

navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Ocenjuje se, da predlagane spremembe ZPSPID ne bodo imele finančnih posledic za proračun Republike Slovenije oziroma je možnost aktivacije državnega jamstva v skladu z devetim odstavkom 32. člena ZPSPID minimalna. Ocena temelji na natančno določenem vrstnem redu zagotavljanja sredstev za poplačilo upravičencev Prvega pokojninskega sklada (PPS).

V skladu z devetim odstavkom 32. člena ZPSPID se za izplačilo zjamčenega donosa najprej uporabi premoženje samega PPS. Če ta sredstva ne zadoščajo, se aktivira premoženje Modre zavarovalnice, ki kot pravni naslednik Kapitalske družbe nosi obveznosti v zvezi s PPS, vključno z obveznostmi iz 313. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; ZPIZ-2). Ta člen Modri zavarovalnici nalaga oblikovanje rezervacij in po potrebi vplačilo dodatnih sredstev za zagotovitev zjamčene vrednosti. Šele če premoženje PPS in Modre zavarovalnice ne zadošča, za zjamčeni donos subsidiarno jamči Republika Slovenija. Zaradi te ureditve in obveznosti Modre zavarovalnice iz ZPIZ-2 ocenjujemo, da je verjetnost aktivacije državnega jamstva izjemno majhna oziroma nična.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

NE

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

/

9. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja

DA

Javna objava predloga zakona je potekala od 17. 7. 2025 do 31. 7. 2025.

Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=18001&lang=si>

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

V času javne razprave predlogov nismo prejeli.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:
/

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti

DA

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

**Klemen Boštjančič
MINISTER**

PRILOGE:

- predlog sklepa Vlade Republike Slovenije,
- predlog zakona,
- izjava o skladnosti.

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka:
Ljubljana,

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/25 – ZF) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb, ter ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje po rednem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga sklepa:
– predlog zakona

Prejmejo:
– Državni zbor Republike Slovenije,
– Ministrstvo za finance,
– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Osnovni podatki o Prvem pokojninskem skladu

Prvi pokojninski sklad (v nadaljnjem besedilu: PPS) je bil ustanovljen z Zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16; v nadaljnjem besedilu: ZPSPID). V skladu z ZPSPID so delničarji pooblaščenih investicijskih družb (v nadaljnjem besedilu: PID), ki so še imeli neizkoriščene certifikate, le-te lahko obdržali v delnicah PID ali jih zamenjali za pokojninske bone, ki so se pozneje samodejno zamenjali za zavarovalno polico PPS.

Na podlagi ZPSPID je Kapitalska družba 13. 7. 1999 izdala pokojninske bone. V postopku je bilo izdanih skupno 143.690.043 pokojninskih bonov, in sicer 72.131.869 iz naslova zamenjave uslužbenskih certifikatov, iz naslova uresničitve pravice do izbire delnic pooblaščenih investicijskih družb pa 71.558.167. S pokojninskimi boni so imetniki lahko prosto razpolagali (od 1. 10. 1999 do 31. 12. 2002 se je z njimi trgovalo na prostem trgu borze) ali uresničili pravico do zamenjave za zavarovalno polico dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS. Vsak posameznik je lahko za polico zamenjal največ 10.000 pokojninskih bonov.

Od 1. 1. 2003 je PPS zaprti vzajemni pokojninski sklad, v katerega dodatna vplačila niso možna.

PPS je sestavljen iz dveh delov, varčevalnega in kritnega dela. V varčevalnem delu so sredstva vseh varčevalcev, ki še niso dopolnili 60 let in še niso upravičeni do izplačila rente. V kritnem skladu so sredstva varčevalcev, ki se jim izplačuje pokojninska renta. Kritni sklad PPS je bil oblikovan 13. 7. 2004 in je namenjen izključno kritju obveznosti iz naslova izplačil pokojninskih rent.

PPS se upravlja na podlagi določb ZPSPID, Zakona o preoblikovanju Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter o naložbeni politiki Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja in Slovenske odškodninske družbe (Uradni list RS, št. 79/10, 26/11 in 105/12 – ZSDH; v nadaljnjem besedilu: ZPKDPIZ), Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) in Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23, 78/23 – ZZVZZ-T in 84/24 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZZavar-1).

Polica dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS je zavarovalna polica, pri kateri član prevzema naložbeno tveganje nad 1-odstotnim zjamčenim donosom, za katerega jamči Modra zavarovalnica, d. d. Zavarovalna polica ni prenosljiva in je ni mogoče zastaviti. Član nima pravice zahtevati izplačila odkupne vrednosti police.

Vrednost enote premoženja

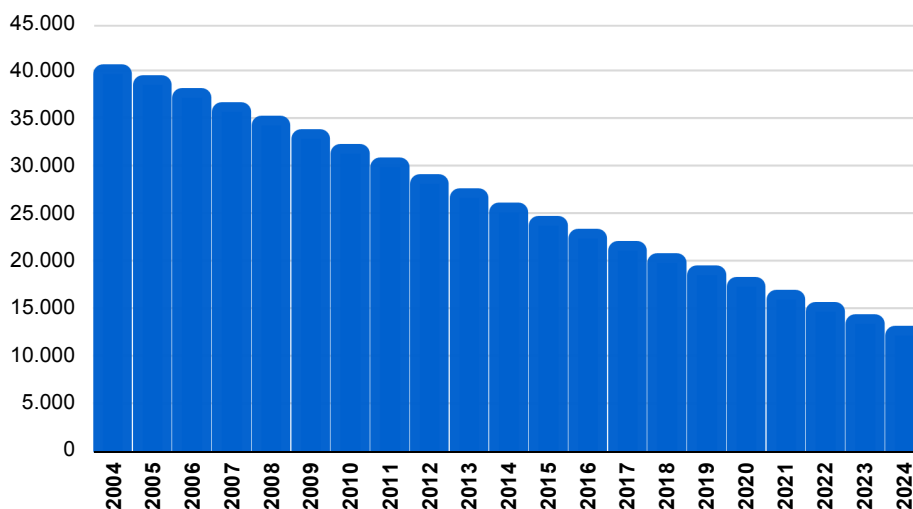
Začetna vrednost enote premoženja (v nadaljnjem besedilu: VEP) je bila določena tako, da se je nominalna vrednost enega certifikata (100 SIT) valorizirala z indeksom drobnoprodajnih cen od 1. 1. 1993 do 13. 7. 1999 s koeficientom valorizacije 2,082349, kar pomeni, da je valorizirana vrednost enega certifikata znašala 208,2349 SIT. Ko se je certifikat zamenjal za pokojninski bon, je država odobrila še 20-odstotno davčno olajšavo. Tako izračunana osnova v znesku 249,88 SIT (1,0427 evra) se od 13. 7. 1999 povečuje nominalno 1 % letno in se obračunava na konformni način.

Sredstva v upravljanju

Čista vrednost sredstev, ki pripadajo policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS, je konec februarja 2025 dosegla 10,7 milijona evrov in je bila za 3,2 milijona evrov nižja od zjamčene vrednosti sredstev, ki je znašala 13,9 milijona evrov. Rezervacije zaradi nedoseganja zjamčene donosnosti sklada so bile večinoma oblikovane v letih 2013 in 2014 zaradi oslabitve naložbe v družbo Cimos, d. d.

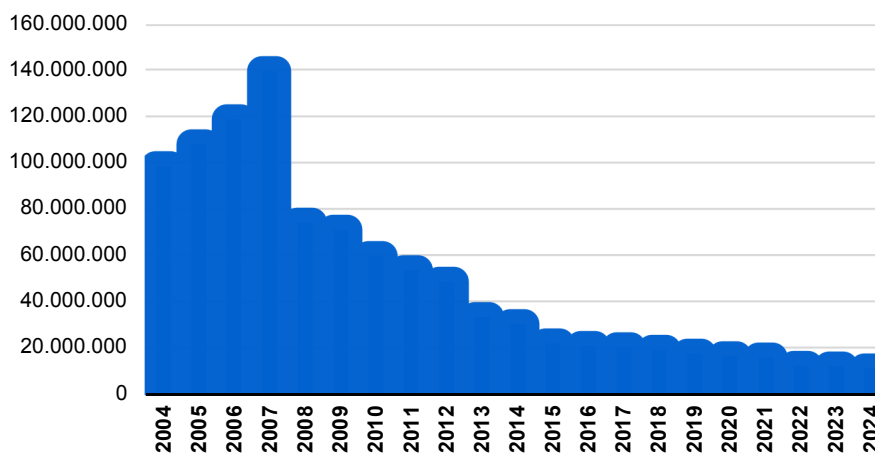
Število članov in obseg sredstev v skladu PPS se zmanjšujeta zaradi rednih prenehanj (uveljavitev pravice do pokojninske rente) in izrednih prenehanj (smrt članov pred pridobitvijo pokojninske rente).

Slika 1: Število članov PPS v obdobju 2004–2024

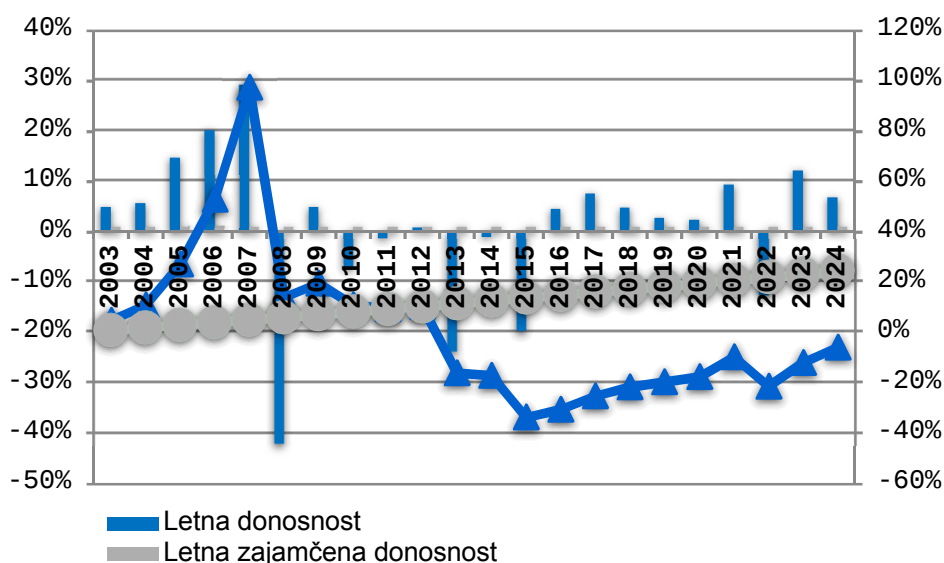
Vir: Modra zavarovalnica

Slika 2: Vrednost sredstev, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS, v obdobju 2004–2024 (podatek za konec leta v EUR)

Vir: Modra zavarovalnica

Slika 3: Donosnost premoženja, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS, v obdobju 2003–2024

Vir: Modra zavarovalnica

Naložbena politika

Osnovni cilj Modre zavarovalnice, d. d., pri upravljanju premoženja, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS, ostaja prestrukturiranje portfelja. Večji del naložbene strukture sklada so naložbe, ki jih je PPS prejel na zakonodajni podlagi in ki so tako glede vrste dovoljenih naložb kot tudi glede omejitev po posameznih naložbenih razredih v določenem obsegu neprimerne za pokojninski sklad. V skladu z naložbeno politiko in pričakovanimi likvidnostnimi potrebami so se prilivi investirali v lastniške in obvezniške naložbe. Pri nalaganju sredstev upravljaavec sledi merilom varnosti, likvidnosti in donosnosti naložb. PPS razpolaga tudi s tržnimi lastniškimi papirji (npr. delnice Krke, Petrola in Telekomoma) ter ETF (Exchange Traded Fund) na državne in podjetniške obveznice, ki se zaradi približevanja zakonski omejitvi 5 % po izdajatelju sproti prodajajo, in s tem zagotavlja zakonsko usklajeno strukturo sklada.

Največji delež naložb sklada sestavljajo državne obveznice (43 %), sledijo investicijski kuponi, ki vlagajo v obveznice (25 %), delnice (15 %) in investicijski kuponi, ki vlagajo v delnice (14 %).

Preglednica 1: Sestava sredstev PPS na dan 28. 2. 2025

Sredstva	Delež
Investicijski kuponi – podjetniške obveznice	10,44 %
Investicijski kuponi – državne obveznice	15,03 %
Delnice	14,98 %
Investicijski kuponi – delnice	14,24 %
Državne obveznice	43,01 %
Denar	2,30 %

Vir: Modra zavarovalnica

Netržne naložbe so ob koncu leta 2024 znašale 10,44 % oziroma 1,12 milijona evrov sredstev PPS.

Izplačila pokojninskih rent

Zavarovalna polica dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS je zavarovalna polica, ki zavarovancu zagotavlja naslednje pravice:

- pravico do pokojninske rente, ki jo imetnik pridobi z dopolnjenim 60. letom starosti (redno prenehanje članstva);
- če zavarovanec umre pred pridobitvijo pravice do pokojninske rente, se pravica do zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police vključi v njegovo zapuščino in preide kot del njegove zapuščine na njegove dediče (izredno prenehanje članstva).

Za kritje obveznosti iz naslova izplačil pokojninskih rent je oblikovan kritni sklad PPS. Ko zavarovanec uveljavi pravico do pokojninske rente, se na kritni sklad PPS prenese sorazmerni del sredstev, ki ustreza čisti vrednosti enot premoženja police v trenutku, ko imetnik police izpolni pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente.

Višina pokojninske rente PPS se izračuna z uporabo aktuarskih metod vrednotenja ob upoštevanju vrednosti enot premoženja na osebnem računu in zjamčenega donosa. Modra zavarovalnica, d. d., lahko na podlagi določil ZPSPID in splošnih pogojev PPS-SP01 zaradi racionalizacije poslovanja v dobro prejemnika pokojninske rente spremeni način izplačevanja rente, in sicer:

- skupina A: zavarovancem/članom, ki imajo na osebnem računu manj kot 2.000 točk, se izplača enkratna pokojninska renta,
- skupina B: zavarovancem/članom, ki so imetniki več kot 2.000 točk in do 5.000 točk, se izplačuje letna pokojninska renta.

Pri doživljenjski pokojninski renti z zjamčeno dobo izplačevanja zavarovanec določi upravičenca, ki mu za obdobje izbrane zjamčene dobe 5, 10 ali 15 let pripada pokojninska renta ob morebitni smrti zavarovanca. V primeru, da zavarovanec preživi izbrano obdobje zjamčene dobe, pravica upravičencu ugasne, zavarovanec pa rento prejema do svoje smrti.

Zavarovanec je o možnostih, med katerimi lahko izbira, pisno obveščen v mesecu pred dopolnitvijo 60 let, in sicer s predstavitvijo različnih vrst rent, vključno z njihovimi višinami in pozivom, da sporoči svojo odločitev ter bančni račun za nakazilo rente.

Podatki o članih PPS

Vsak zavarovanec PPS ima na osebnem kapitalskem računu evidentirane enote premoženja (točke), pridobljene z zamenjavo pokojninskih bonov. Lahko ima več polic, vodenih na enotnem osebnem kapitalskem računu, pri čemer se pri uveljavitvi pravice do pokojninske rente upošteva vsota vseh enot premoženja (točk) v lasti zavarovanca.

Po stanju na dan 28. 2. 2025 je v varčevalnem skladu PPS 11.840 članov, ki imajo skupaj 10.317.434 enot premoženja. Zjamčena vrednost sklada znaša 13.884.170 evrov.

Na dan 28. 2. 2025 se 94 % zavarovancev uvršča v skupino A (manj kot 2.000 točk), kar pomeni, da ob dopolnitvi 60 let lahko zahtevajo enkratno izplačilo rente. Povprečno zbrana sredstva v tej skupini znašajo 601 evro. V skupini C, kjer imajo mesečno rento, je 5 % zavarovancev s povprečno zbranimi sredstvi v višini 13.016 evrov.

Preglednica 2: Sestava zavarovancev/članov po skupinah točk na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečno št. enot	Povprečna vrednost sredstev v EUR
A (do 2.000 točk)	11.205	446	601
B (od 2.001 točke do 5.000 točk)	131	3.360	4.521
C (nad 5.000 točk)	504	9.672	13.016
Skupaj	11.840	871	1.173

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 3: Sestava vseh zavarovancev/članov PPS po starosti na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. članov	Št. enot	Vrednost sredstev v EUR
do 30 let	23	151.546	203.935
od 31 do 40 let	1.370	543.930	731.967
od 41 do 50 let	2.091	1.394.513	1.876.596
od 51 do 60 let	8.222	8.110.215	10.913.916
nad 61 let	134	117.230	157.756
SKUPAJ	11.840	10.317.434	13.884.170

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 4: Starostna sestava članov skupine A na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečno št. enot	Povprečna vrednost sredstev v EUR
do 30 let	7	508	684
od 31 do 40 let	1.353	289	387
od 41 do 50 let	1.995	283	380
od 51 do 60 let	7.225	514	691
nad 61 let	125	615	828
SKUPAJ	10.705	446	601

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 5: Starostna sestava članov skupine B na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečno št. enot	Povprečna vrednost sredstev v EUR
do 30 let	2	3.995	5.376
od 31 do 40 let	3	4.440	5.976
od 41 do 50 let	16	3.966	5.336
od 51 do 60 let	103	3.253	4.378
nad 61 let	7	2.902	3.905
SKUPAJ	131	3.360	4.521

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 6: Starostna sestava članov skupine C na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečno št. enot	Povprečna vrednost sredstev v EUR
do 30 let	14	10.000	13.457
od 31 do 40 let	14	10.000	13.457
od 41 do 50 let	80	9.587	12.902
od 51 do 60 let	394	9.664	13.005
nad 61 let	2	10.000	13.457
SKUPAJ	504	9.672	13.016

Vir: Modra zavarovalnica

Kritni sklad PPS

Kritni sklad PPS je bil oblikovan s 13. 7. 2004 za vse zavarovance, ki so oziroma bodo dopolnili 60 let in s tem pridobili pravico do rente.

Obveznosti do zavarovancev PPS, ki so prejemniki rent, so matematične rezervacije, ki pomenijo oceno sedanje vrednosti odmerjenih rent. Sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, ki jih sestavljajo v prihodnosti izplačane rente, je odvisna od predpostavljene preostale življenjske dobe zavarovancev in obrestne mere, s katero se ti denarni tokovi diskontirajo. Obrestna mera je predpisana z zakonom (ZPSPID) v višini enega odstotka na leto in se upošteva že ob sami odmeri rente. Ocena preostale življenjske dobe je odvisna od tablic umrljivosti. Po stanju na dan 28. 2. 2025 je bilo v kritnem skladu PPS 9.511 članov, katerih vrednost matematičnih rezervacij je znašala 89 milijonov evrov.

Preglednica 7: Pridobitev pravice do pokojninske rente po letih

Starost	Št. zavarovancev	Vrednost vplačila v KS PPS v EUR
2014	1.330	3.975.546
2015	1.308	3.627.705
2016	1.315	3.424.432
2017	1.257	3.127.153
2018	1.216	2.902.890
2019	1.205	2.725.973
2020	1.219	2.679.318
2021	1.288	2.612.734
2022	1.216	2.343.672
2023	1.253	2.279.267
2024	1.200	2.167.875
SKUPAJ	13.807	31.866.656

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 8: Sestava zavarovancev KS PPS po starosti na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečna vrednost MR v EUR	Povprečna renta v EUR
od 60 do 70 let	1.881	11.240	100
od 71 do 80 let	4.380	10.459	79
od 81 do 90 let	3.019	6.754	69
nad 91 let	231	6.160	95
SKUPAJ	9.511	9.333	80

Vir: Modra zavarovalnica

Preglednica 9: Sestava članov KS PPS z mesečno rento po starosti na dan 28. 2. 2025

Starost	Št. zavarovancev	Povprečna vrednost MR v EUR	Povprečna renta v EUR
od 60 do 70 let	1.487	13.323	45
od 71 do 80 let	3.770	11.590	58
od 81 do 90 let	2.731	7.216	54
nad 91 let	210	6.576	76

SKUPAJ	8.198	10.318	55
---------------	-------	--------	----

Vir: Modra zavarovalnica

V kritnem skladu PPS je 548 članov, ki imajo odmerjeno rento nižjo od 20 evrov.

Preglednica 10: Starostna sestava rentnikov, ki imajo rento nižjo od 20 evrov

Starost	Št. zavarovancev	Povprečna vrednost MR v EUR	Povprečna vrednost rente v EUR
od 60 do 70 let	130	2.556	8
od 71 do 80 let	237	2.002	9
od 81 do 90 let	169	1.371	10
nad 91 let	12	861	10
SKUPAJ	548	1.913	9

Vir: Modra zavarovalnica

Primeri zastaranja

Po podatkih leta 2024 je bilo zastaranih pokojninskih rent v skupni višini 70.000 evrov, pri čemer je imelo 190 zavarovancev odmerjeno mesečno ali letno pokojninsko rento, 76 pa enkratno rento.

Na podlagi prvega odstavka 357. člena Obligacijskega zakonika (Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631; v nadaljnjem besedilu: OZ) terjatve zavarovanca oziroma tretje osebe iz pogodbe o življenjskem zavarovanju zastarajo v petih letih, terjatve iz drugih zavarovalnih pogodb pa v treh letih, šteto od prvega dne po preteku koledarskega leta, v katerem je terjatev nastala.

Na podlagi drugega odstavka 357. člena OZ velja, da če zainteresirana oseba dokaže, da do dneva, ki je določen v prejšnjem odstavku, ni vedela, da je zavarovalni primer nastopil, začne zastaranje teči od dneva, ko je za to izvedela. V vsakem primeru je terjatev zastarana pri življenjskem zavarovanju v desetih letih, pri drugih zavarovanjih pa v petih letih od dneva, določenega v prejšnjem odstavku.

Povzetek in predlog sprememb

Naložbeni portfelj PPS v varčevalnem delu dosega nizke donosnosti, ki so posledica lastnosti naložb, ki so bile prenesene v PPS za zapolnitev privatizacijske vrzeli. Neustrezne so bile tako z vidika likvidnosti (torej netržne naložbe) kot z vidika kakovosti. Precej tovrstnih naložb do zdaj še ni bilo mogoče odprodati, pa tudi od naložb ni bilo ustrezne donosnosti, kot bi je bili varčevalci deležni, če bi bil portfelj vložen v klasične dobro razpršene tržne naložbe. V času od ustanovitve sklada do danes so upravičenja zavarovancev PPS izgubila del kupne moči,¹ glede na trenutno in ciljno vrednost inflacije ECB pa bo kupna moč upravičenj upadala tudi v prihodnje.

S predlogom spremembe ZPSPID se članom PPS, ki še niso uveljavili pravice do pridobitve pokojninske rente, omogoči odkup enot premoženja po njihovi zjamčeni vrednosti, obstoječim zavarovancem, ki že prejemajo rento, pa možnost odkupa police (enkratno izplačilo). Novela tako ne le ščiti premoženje zavarovancev, temveč jim tudi omogoča večjo svobodo pri odločanju o svoji pokojninski prihodnosti.

Premoženje, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS v obdobju, preden zavarovanci izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do mesečne pokojninske rente, naj bi se po sedanjí ureditvi unovčilo z zadnjim zavarovancem, ki bi izpolnil pogoje za rento. Glede na podatke, s katerimi razpolaga Modra zavarovalnica, bi zadnji zavarovanci izpolnili pogoje do leta 2060.

¹ Od začetka izračunavanja zjamčene vrednosti sredstev 31. 7. 1999 do konca februarja 2025 je zjamčena vrednost sredstev narastla za 29,0 %, inflacija v tem obdobju pa je znašala 124,6 %.

Novela ZPSPID je tako pomembna za posodobitev in krepitev slovenskega pokojninskega sistema. Njen namen je predvsem povečanje prožnosti in zaščite za zavarovance, s čimer se krepi zaupanje v pokojninske produkte. Razvoj dodatnega pokojninskega zavarovanja je namreč neločljivo povezan z uporabniško izkušnjo varčevalcev v trenutno obstoječih pokojninskih produktih in s kakovostjo upravljanja teh produktov s strani upravljavca.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Predlog zakona sledi tem ciljem:

1. omogočiti izplačila odkupne vrednosti polic dodatnega pokojninskega zavarovanja pred 60. letom starosti – ta sprememba daje zavarovancem večjo prožnost pri upravljanju njihovih sredstev, še posebej zaradi nizke donosnosti PPS in vpliva inflacije;
2. omogočiti enkratno izplačilo namesto mesečne pokojninske rente – ta možnost daje prejemnikom rente dodatno izbiro in prilagodljivost pri upravljanju svojih sredstev v starosti.

2.2. Načela

Predlog zakona je pripravljen v skladu z načeli:

1. *načelo prožnosti in individualne izbire*: to načelo se nanaša na avtonomijo posameznika pri upravljanju svojih pravic, kar je v pravnem smislu pomembno. Vendar pa ima tudi močan ekonomski in socialni vidik, saj poudarja odgovornost posameznika za lastno finančno varnost;
2. *načelo zaščite interesov zavarovancev*: to načelo zadeva varstvo pravic posameznikov v razmerju do finančnih institucij. Pravna država ima dolžnost zagotoviti, da so interesi šibkejših strank zaščiteni;
3. *načelo preglednosti in informiranosti*: to načelo zagotavlja, da so postopki in odločitve javni in razumljivi, kar krepi zaupanje v pravni sistem. Informiranost je nujna za uveljavljanje pravic;
4. *načelo ekonomske učinkovitosti*: to načelo se nanaša na gospodarno uporabo sredstev in preprečevanje zlorab;
5. *načelo varnosti izplačil*: to načelo se nanaša na zagotavljanje varnosti finančnih transakcij in izpolnjevanje obveznosti, ki izhajajo iz pravnih razmerij.

2.3. Poglavitne rešitve

Poglavitne rešitve predloga zakona so:

1. *omogoča se predčasno izplačilo odkupne vrednosti police*: predlog zakona omogoča zavarovancem, da pred dopolnjenim 60. letom starosti zahtevajo izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega zavarovanja pri PPS;
2. *uvaja se možnost za enkratno izplačilo odkupne vrednosti rente*: predlog zakona uvaja možnost za vse prejemnike mesečne pokojninske rente, da vložijo zahtevek za enkratno izplačilo odkupne vrednosti rente. To pomeni, da ne glede na višino njihovega premoženja lahko vsi upravičenci zahtevajo enkratno izplačilo. S tem se odpravlja omejitev iz sedanje ureditve, ki je to možnost omogočala samo tistim z zneskom premoženja pod določenim pragom. Novi zakon določa 6-mesečno čakalno dobo, način izračuna odkupne vrednosti in postopek v primeru smrti prejemnika rente.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za proračun in druga javna finančna sredstva.

Ocenjuje se, da predlagane spremembe ZPSPID ne bodo imele finančnih posledic za proračun Republike Slovenije oziroma je možnost aktivacije državnega jamstva v skladu z devetim odstavkom 32. člena ZPSPID minimalna. Ocena temelji na natančno določenem vrstnem redu zagotavljanja sredstev za poplačilo upravičencev Prvega pokojninskega sklada (PPS).

V skladu z devetim odstavkom 32. člena ZPSPID se za izplačilo zjamčenega donosa najprej uporabi premoženje samega PPS. Če ta sredstva ne zadoščajo, se aktivira premoženje Modre zavarovalnice, ki kot pravni naslednik Kapitalske družbe nosi obveznosti v zvezi s PPS, vključno z obveznostmi iz 313. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; ZPIZ-2). Ta člen Modri zavarovalnici nalaga oblikovanje rezervacij in po potrebi vplačilo dodatnih sredstev za zagotovitev zjamčene vrednosti. Šele če premoženje PPS in Modre zavarovalnice ne zadošča, za zjamčeni donos subsidiarno jamči Republika Slovenija. Zaradi te ureditve in obveznosti Modre zavarovalnice iz ZPIZ-2 ocenjujemo, da je verjetnost aktivacije državnega jamstva izjemno majhna oziroma nična.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU.

PPS je unikatna rešitev v slovenskem pokojninskem sistemu, saj je nastal kot posledica specifičnih tranzicijskih procesov ob prehodu v tržno gospodarstvo. Njegova ustanovitev in nadaljnje delovanje sta tesno povezana z zamenjavo pokojninskih bonov za zavarovalne police, kar ga ločuje od standardnih pokojninskih skladov, ki delujejo v Evropski uniji. Zaradi svoje edinstvene zgodovine in namena zakonodajna ureditev PPS odraža potrebo po prilagoditvi na specifične okoliščine, ki so zaznamovale slovensko tranzicijo.

Čeprav so pokojninske politike držav članic EU pretežno v nacionalni pristojnosti, pravni okvir EU kljub temu določa nekatere ključne vidike, povezane s pokojninami. Ti vključujejo varstvo pravic v primeru čezmejne mobilnosti, varstvo potrošnikov, enakost spolov in vzpostavitev enotnega trga za dodatne pokojnine. Poleg tega Evropska unija aktivno podpira prizadevanja držav članic za zagotavljanje ustreznih in vzdržnih pokojnin prek mehanizmov, kot so evropski semester, evropski steber socialnih pravic in odprta metoda usklajevanja, ki spodbuja vzajemno učenje in izmenjavo najboljših praks.

Pokojninski sistemi držav članic EU se med seboj razlikujejo glede na dolžino obveznega socialnega zavarovanja, stopnjo prispevkov, vire financiranja, obseg upravičencev, višino izplačil in vzdržnost celotnega sistema. Ti sistemi obsegajo tako javni kot zasebni del in so običajno organizirani v treh stebrih. Prvi steber so javne, zakonsko določene pokojnine (obvezne), drugi steber pokriva poklicne pokojnine (navidezno obvezne, vezane na dohodek), tretji steber pa osebne pokojnine (prostovoljne, vezane na zaslužek).

V državah, kjer je cilj ohranjanja dohodka močno integriran v javni pokojninski sistem, je vloga dodatnih pokojnin običajno bolj omejena kot v državah, kjer javne pokojnine zagotavljajo le osnovno zaščito.

Evropska komisija (EK) je predstavila svojo novo strategijo Unije varčevanja in naložb (SIU), ki poudarja potrebo po spodbujanju večje uporabe samodejnega vključevanja v pokojninske sheme in pregledu obstoječih pravnih okvirov. S strategijo SIU si prizadeva za razvoj in krepitev dodatnih pokojnin, da bi

zagotovili finančno varnost državljanov EU, pri čemer se EK osredotoča na oblikovanje močnih večstebrih pokojninskih sistemov, ki poleg javnih pokojnin vključujejo poklicne in osebne pokojnine.

Avstrija

Avstrijski pokojninski sistem dodatnega zavarovanja je urejen s specifičnimi zakoni, ki zagotavljajo okvir za delovanje pokojninskih skladov. »Betriebspensionskassengesetz (BPKG)« ureja poklicne pokojninske sklade, ki so pogosto povezani z delodajalci in nudijo dodatno pokojninsko zavarovanje zaposlenim. »Pensionskassengesetz (PKG)« ureja širši nabor pokojninskih skladov, ki ponujajo dodatno pokojninsko zavarovanje posameznikom.

V Avstriji je predčasni odkup polic dodatnega pokojninskega zavarovanja na splošno omejen, saj je poudarek na dolgoročnem varčevanju za starost. Pogoji za predčasni odkup so odvisni od posameznega pokojninskega sklada in določil pogodbe. Možnost enkratnega izplačila rente je v Avstriji manj pogosta, ker je večina dodatnih pokojninskih zavarovanj zasnovana za zagotavljanje rednih mesečnih izplačil v obliki rente.

Nemčija

Nemški sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja je urejen s specifičnimi zakoni, ki določajo pravila za različne oblike zasebnega pokojninskega varčevanja. Predčasni odkup dodatnega pokojninskega zavarovanja je urejen z Zakonom o pogodbah o poklicnem pokojninskem zavarovanju (Betriebsrentengesetz – BetrAVG), ki ureja poklicne pokojnine, in Zakonom o pogodbah o pokojninah, ki jih podpira država (Altersvorsorgeverträge-Zertifizierungsgesetz – AltZertG), ki ureja državne subvencionirane pokojninske produkte. Možnost enkratnega izplačila rente je odvisna od posameznega pokojninskega produkta in pogodbenih določil. Pri »Betriebliche Altersversorgung« (poklicno pokojninsko zavarovanje) so pravila pogosto določena v kolektivnih pogodbah ali internih pravilnikih podjetij.

Posebno pozornost je treba nameniti »Riester-Rente«, ki je državna subvencionirana oblika zasebnega pokojninskega varčevanja, uvedena leta 2002 z namenom dopolnitve državnega pokojninskega sistema. Njen cilj je spodbujanje dolgoročnega varčevanja za starost, pri čemer država prispeva subvencije in davčne ugodnosti. Pogodbe o »Riester-Rente« morajo izpolnjevati stroge zahteve, ki jih določa zakon, in zagotavljati doživljenjsko rento ali načrt izplačil, ki ustreza zakonskim merilom. Predčasni odkup teh pogodb je možen, vendar je pogosto povezan z vračilom državnih subvencij in davčnih ugodnosti.

Francija

Francoski sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja ponuja različne oblike varčevanja za starost, med katerimi sta najpomembnejša »Plan d'Épargne Retraite Populaire (PERP)« in »Plan d'Épargne Retraite (PER)«. Ti načrti omogočajo posameznikom, da si oblikujejo dodatni dohodek za upokojitve, pri čemer so pogoji za predčasni odkup odvisni od vrste zavarovanja in razlogov za odkup. Zakonska podlaga za dodatno pokojninsko zavarovanje je Zakon o pokojninskem varčevanju (Code des assurances) in specifični zakoni, kot sta Zakon o pokojninskem varčevanju za posameznike (PERP) in Zakon o pokojninskih varčevanjih (PER). Novejši produkti, kot je PER, ponujajo večjo prožnost pri izplačilih, vključno z možnostjo enkratnega izplačila kapitala.

Plan d'Épargne Retraite Populaire (PERP) je bil uveden leta 2003 z namenom ponuditi individualno rešitev varčevanja za pokojnino, ki zagotavlja dosmrtno rento ob upokojitvi. Vendar pa se PERP od 1. oktobra 2020 ne trži več in je bil nadomeščen s Plan d'Épargne Retraite (PER), ki je bil vzpostavljen leta 2019. PER prinaša poenostavitev in usklajitev različnih načrtov varčevanja za pokojnino ter ponuja večjo prilagodljivost pri izplačilih, tako v obliki rente kot kapitala. Izplačilo kapitala v okviru PER omogoča, da se prihranki, zbrani skozi leta varčevanja, ob upokojitvi izplačajo v enkratnem znesku ali v več zaporednih izplačilih, namesto v obliki dosmrtno rente.

Ureditev zadevnih področij v Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 48/22 – uradno prečiščeno besedilo, 40/23 – ZČmIS-1, 78/23 – ZORR, 84/23 – ZDOsk-1, 125/23 – odl. US in 133/23; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2) določa, da član kolektivnega zavarovanja v primeru izstopa iz zavarovanja od upravljavca lahko zahteva izplačilo odkupne vrednosti premoženja z njegovega osebnega računa v enkratnem znesku:

- če je že uveljavil pravico do pokojnine iz obveznega zavarovanja in
- če sredstva na njegovem osebnem računu kolektivnega zavarovanja ne presegajo 5.000 evrov.

Član individualnega zavarovanja lahko v primeru izstopa iz zavarovanja kadar koli zahteva izplačilo odkupne vrednosti premoženja z njegovega osebnega računa v enkratnem znesku.

Pravilnik o podrobnejših pravilih in minimalnih zahtevah, ki jih zavarovalnica ali pokojninska družba upoštevat pri izračunu pokojninske rente (Uradni list RS, št. 110/13, 94/14, 21/16 in 68/19) določa, da se pokojninska renta izplačuje mesečno. Pokojninske rente se izplačujejo v obliki četrtnetne, polletne ali letne rente, če je znesek rente oziroma posamično izplačilo manjše od 30,00 evra. Pokojninski načrt za izplačevanje rent, v katerem je določeno zjamčeno izplačevanje rent, lahko določa, da se v primeru smrti zavarovanca še neizplačane zjamčene pokojninske rente izplačajo v enkratnem znesku.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni posledic.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Ni posledic.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo

Ni posledic.

6.4. Presoja posledic za socialno področje

Ni posledic.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Ni posledic.

6.6. Presoja posledic za druga področja

Ni posledic.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa

Izvajanje predpisa bo spremljano v sodelovanju z Agencijo za trg vrednostnih papirjev in Agencijo za zavarovalni nadzor.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi s predlogom zakona ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna objava predloga zakona je potekala od 17. 7. 2025 do 31. 7. 2025.

Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen: <https://e-uprava.gov.si/si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=18001&lang=si>

E-demokracija:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

V času javne razprave smo prejeli predlog ene fizične osebe, na katerega smo odgovorili. Predlog se je nanašal na splošno ureditev pokojninskih zavarovanj, zato v temu predlogu zakona ni bil upoštevan.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

/

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. ZNESEK PLAČILA ZUNANJIH STROKOVNJAKOV

Za pripravo predloga zakona ni bilo plačil zunanjih strokovnjakov oziroma pravnih oseb.

10. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister,
- Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Gordana Pipan, državna sekretarka,
- Katja Božič, državna sekretarka,
- Nikolina Prah, državna sekretarka,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,
- Natalija Stošicki, vodja Sektorja za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem,
- Andrej Žagar, sekretar, Sektor za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16) se v 21. členu šesti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(6) Če zavarovanec ne uveljavi pravice za izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada, se iz premoženja iz 1. točke prvega odstavka tega člena na kritni sklad Prvega pokojninskega sklada prenese sorazmerni del sredstev, ki ustreza čisti vrednosti premoženja, ki pripada polici v trenutku, ko imetnik police izpolni pogoje za pridobitev pravice do mesečne pokojninske rente.«.

2. člen

V 32. členu se v tretjem odstavku 3. točka spremeni tako, da se glasi:

»3. zavarovanec ima pred dopolnjenim šestdesetim letom starosti pravico zahtevati izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada,«.

3. člen

Za 32. členom se doda nov, 32.a člen, ki se glasi:

»Odkup pokojninske rente

32.a člen

(1) Prejemnik mesečne pokojninske rente lahko vloži zahtevek za odkup pokojninske rente. Odkupna vrednost se izplača skupaj z izplačili rent preostalih polic v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem se je iztekla čakalna doba. Čakalna doba traja šest mesecev od dneva, ko je prejemnik pokojninske rente vložil zahtevek za odkup pokojninske rente. Zahtevka za odkup pokojninske rente ni mogoče umakniti.

(2) Znesek odkupne vrednosti police se določi v višini zneska matematične rezervacije police, določene z zavarovalno-tehničnimi osnovami, ob koncu meseca, v katerem se čakalna doba izteče.

(3) Če prejemnik mesečne pokojninske rente umre pred dospelostjo zahtevka za odkup pokojninske rente, se zahtevek zavrže.«.

KONČNA DOLOČBA

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb (Uradni list RS, št. 26/05 – uradno prečiščeno besedilo, 85/09 in 32/16; v nadaljnjem besedilu: ZPSPID) v 21. členu ureja premoženje in naložbe Prvega pokojninskega sklada. Prvi pokojninski sklad je bil ustanovljen v specifičnih okoliščinah preoblikovanja lastniških struktur v Sloveniji, kjer je imel ključno vlogo pri zapolnitvi privatizacijske vrzeli. Zato je sestava njegovega naložbenega portfelja od začetka odstopala od klasičnih pokojninskih skladov.

Cilj, ki mu Modra zavarovalnica sledi pri upravljanju premoženja Prvega pokojninskega sklada, ostaja prestrukturiranje portfelja. Večji del naložbene strukture sklada so naložbe, ki jih je Prvi pokojninski sklad prejel na zakonodajni podlagi in ki so tako glede vrste dovoljenih naložb kot tudi glede omejitev po posameznih naložbenih razredih v določenem obsegu neprimerne za pokojninski sklad.

Največji delež naložb sklada sestavljajo državne obveznice (43 %), sledijo investicijski kuponi, ki vlagajo v obveznice (25 %), delnice (15 %) in investicijski kuponi, ki vlagajo v delnice (14 %).

Dodatno pokojninsko zavarovanje je prostovoljna oblika varčevanja za starost, ki dopolnjuje obvezno pokojninsko zavarovanje. Njegov namen je zagotoviti višjo pokojnino od tiste, ki jo zagotavlja obvezno zavarovanje.

V šestem odstavku 21. člena ZPSPID je urejen prenos sredstev iz premoženja, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada (namenjen varčevanju), v kritni sklad Prvega pokojninskega sklada (namenjen izplačilom pokojninskih rent). Ta predlog zakona določbo dopolnjuje v skladu s spremembo v 3. točki tretjega odstavka 32. člena ZPSPID, ki zavarovancem pred dopolnjenim šestdesetim letom starosti omogoča izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada. Odkupna vrednost police je znesek, ki ga zavarovanec prejme, če se odloči za izplačilo sredstev pred upokojitvijo.

Uvedba izplačila odkupne vrednosti premoženja, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada, je zasnovana na podlagi ugotovitev o nizki donosnosti naložbenega portfelja sklada, ki je posledica specifičnih naložb, prenesenih v sklad za zapolnitev privatizacijske vrzeli. Zaradi tega dejstva in inflacije se kupna moč upravičenj zavarovancev zmanjšuje, kar zahteva ukrepe za dolgoročno zaščito njihovih interesov. Sprememba zakona, ki omogoča izplačilo odkupne vrednosti pred 60. letom starosti, zavarovancem daje večjo prožnost pri upravljanju svojih sredstev.

Prenos sredstev v kritni sklad Prvega pokojninskega sklada se izvede, ko zavarovanec izpolni pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente. Sorazmerni del sredstev, ki se prenese v kritni sklad, se izračuna na podlagi čiste vrednosti premoženja, ki pripada polici zavarovanja v trenutku, ko izpolni pogoje za pridobitev mesečne pokojninske rente. Kritni sklad je ločeno premoženje, namenjeno kritju obveznosti Prvega pokojninskega sklada iz naslova izplačil mesečnih pokojninskih rent. Prenos je ključen za zagotavljanje varnosti izplačil pokojninskih rent.

K 2. členu

ZPSPID v 32. členu ureja pravice iz police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada. Sprememba 3. točke tretjega odstavka 32. člena prinaša pomembno novost glede pravic zavarovancev Prvega pokojninskega sklada. Zavarovancem omogoča, da pred dopolnjenim šestdesetim letom starosti zahtevajo izplačilo odkupne vrednosti police dodatnega pokojninskega

zavarovanja. Ta ukrep bistveno poveča prožnost upravljanja prihrankov, saj zavarovanci niso več vezani na izplačilo šele ob upokojitvi.

Razlog za to spremembo so nizke donosnosti naložbenega portfelja sklada. Visoka inflacija in negotovost na finančnih trgih namreč zmanjšujeta kupno moč prihrankov, zato je smiselno, da se zavarovancem omogoči, da svoja sredstva naložijo v druge oblike naložb, ki bolje ščitijo pred temi tveganji. S tem se poudarja individualna odgovornost zavarovancev pri upravljanju prihrankov.

Sprememba zakona ne pomeni, da je izplačilo odkupne vrednosti vedno najboljša rešitev. Zavarovanci morajo pred odločitvijo skrbno pretehtati svoje finančno stanje, potrebe in morebitne davčne posledice. Vendar pa ta sprememba zagotavlja, da imajo zavarovanci večjo avtonomijo pri upravljanju svojih pokojninskih prihrankov in da se lahko prilagodijo spreminjajočim se okoliščinam.

K 3. členu

Novi 32.a člen ZPSPID omogoča prejemnikom mesečne pokojninske rente, da se odločijo za enkratno izplačilo namesto rednih mesečnih izplačil. Ta možnost se uresniči z vložitvijo zahtevka za odkup pokojninske rente. Po vložitvi zahtevka se začne 6-mesečna čakalna doba, ki je potrebna za administrativno obdelavo zahtevka, izračun odkupne vrednosti in zagotovitev likvidnosti. Odkupna vrednost se nato izplača v mesecu, ki sledi izteku te čakalne dobe, skupaj z izplačili rent preostalim zavarovancem.

Znesek odkupne vrednosti police se določi na podlagi matematične rezervacije police, izračunane z zavarovalno-tehničnimi osnovami. Ta izračun se opravi ob koncu meseca, v katerem se izteče čakalna doba. Matematična rezervacija je aktuarsko izračunana vrednost prihodnjih izplačil rente, kar zagotavlja, da je odkupna vrednost določena na podlagi natančnih in pravičnih izračunov.

V primeru, da prejemnik mesečne pokojninske rente umre pred iztekom 6-mesečne čakalne dobe, se zahtevek za odkup rente zavrže. Ta določba zagotavlja jasnost in predvidljivost v primeru smrti prejemnika rente med postopkom odkupa.

Razlog, zakaj prejemnik pokojninske rente s smrtjo izgubi izplačilo in tega zneska ne prejmejo dediči, izvira iz same narave doživiljske pokojninske rente. Ta produkt je zasnovan kot zavarovanje za dolgoživost, kar pomeni, da je namenjen za zagotavljanje rednega dohodka posamezniku vse do njegove smrti. Pri izračunu višine doživiljske rente se uporabljajo aktuarske metode, ki upoštevajo povprečno pričakovano življenjsko dobo prebivalstva. Matematične rezervacije, ki so osnova za izplačilo rent, se torej oblikujejo na podlagi statističnih podatkov o umrljivosti in vključujejo načelo solidarnosti znotraj skupine zavarovancev. To pomeni, da prejemniki, ki živijo dlje od povprečja, prejmejo rento dlje, kot so morda vplačevali, medtem ko tisti, ki umrejo prej, prejmejo manj.

Ta mehanizem omogoča izplačevanje višjih mesečnih rent, kot bi bile sicer mogoče, če bi se sredstva morala izplačati dedičem ob smrti prejemnika. Če bi bilo predvideno dedovanje, bi se rente izračunale na drugačni osnovi, kar bi pomenilo bistveno nižje mesečne zneske za vse prejemnike. Smrt prejemnika rente brez prenosa na dediče tako omogoča, da se zavarovalni rizik razprši med celotno skupino, kar na koncu zagotavlja optimalno višino rent za tiste, ki so produkt izbrali kot zaščito pred tveganjem preživetja lastnih prihrankov v starosti.

K 4. členu

Vacatio legis je obdobje med objavo zakona v uradnem glasilu, kot je Uradni list Republike Slovenije, in njegovo dejansko uveljavitvijo. Njen glavni namen je zagotoviti dovolj časa za seznanitev javnosti z novo zakonodajo. To je ključnega pomena, saj se morajo državljani, podjetja in druge organizacije seznaniti z novimi pravili, da bi se lahko nanje ustrezno pripravili.

Poleg seznaitve javnosti *vacatio legis* omogoča organom, ki bodo zakon izvajali, da pripravijo potrebne postopke, smernice in infrastrukturo. Podjetja in druge organizacije imajo čas za uskladitev svojih internih postopkov in delovanja z novo zakonodajo. S tem se zagotavlja, da bo prehod na novo pravno ureditev potekal čim bolj gladko in učinkovito.

V primeru tega zakona je *vacatio legis* določen na 14 dni po objavi zakona v Uradnem listu Republike Slovenije. Ta časovni okvir je relativno pogost in se uporablja za zakone, ki ne zahtevajo izjemno hitrega izvajanja. Zagotavlja dovolj časa za pripravo, ne da bi pri tem nepotrebno odlašal uveljavitev novih pravil.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Premoženje in naložbe Prvega pokojninskega sklada

21. člen

(1) Premoženje Prvega pokojninskega sklada obsega:

1. premoženje, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada v obdobju, preden zavarovanci izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do mesečne pokojninske rente;
2. kritni sklad Prvega pokojninskega sklada.

(2) Pri izbiri naložb premoženja Prvega pokojninskega sklada mora Kapitalski sklad ravnati tako, da je zagotovljena varnost, donosnost in tržnost naložb ter ustrezna raznovrstnost in razpršitev teh naložb.

(3) Kapitalski sklad mora naložbe Prvega pokojninskega sklada, zaradi katerih je izpostavljen tveganjem morebitnih izgub zaradi spremembe obrestnih mer, spremembe tečajev vrednostnih papirjev oziroma drugim tržnim tveganjem, ustrezno uskladiti z obveznostmi na podlagi zavarovanj, ki jih krije Prvi pokojninski sklad.

(4) Kapitalski sklad mora ročnost in likvidnost naložb Prvega pokojninskega sklada ustrezno uskladiti z dospelostmi terjatev iz naslova zavarovanj, ki jih krije Prvi pokojninski sklad.

(5) Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada iz 2. točke prvega odstavka tega člena je ločeno premoženje, namenjeno kritju obveznosti Prvega pokojninskega sklada iz naslova izplačil mesečnih pokojninskih rent, ki se oblikuje z izločitvijo iz premoženja iz 1. točke prvega odstavka tega člena, ko zavarovanec izpolni pogoje za pridobitev mesečne pokojninske rente. Za naložbe kritnega sklada se smiselno uporabljajo določbe o naložbah kritnega sklada, kot jih predpisuje zakon, ki ureja zavarovalništvo.

(6) Iz premoženja iz 1. točke prvega odstavka tega člena se na kritni sklad Prvega pokojninskega sklada prenese sorazmerni del sredstev, ki ustreza čisti vrednosti premoženja, ki pripada polici v trenutku, ko imetnik police izpolni pogoje za pridobitev pravice do mesečne pokojninske rente.

(7) Ob prenosu sredstev na kritni sklad Prvega pokojninskega sklada, namenjenih za izplačilo pokojninskih rent, se obseg zahtevanega kritja lahko zagotovi s prenosom naložb Prvega pokojninskega sklada. Struktura naložb kritnega sklada po prenosu mora biti usklajena z določbami o naložbah kritnega sklada, kot jih predpisuje zakon, ki ureja zavarovalništvo.

(8) Ob prenosu na kritni sklad Prvega pokojninskega sklada mora vrednost prenesenega premoženja za posamezno polico ustrezati prvemu izračunu matematičnih rezervacij, oblikovanih skladno s 16. členom tega zakona in predpisom izdanim na podlagi 1. točke 22. člena tega zakona.

(9) Po oblikovanju kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada mora Kapitalska družba, najkasneje v roku osmih let, naložbe premoženja Prvega pokojninskega sklada iz 1. točke prvega odstavka tega člena uskladiti z določbami o naložbah kritnega sklada, kot jih predpisuje zakon, ki ureja zavarovalništvo.

Pravice iz police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada

32. člen

(1) Polica dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada je zavarovalna polica, pri kateri zavarovanec prevzema naložbeno tveganje z minimalnim 1% letnim donosom, za katerega jamči Kapitalski sklad (v nadaljnjem besedilu: zajamčeni donos).

(2) Zajamčeni donos se izračuna tako, da se:

1. skupna nominalna vrednost lastniških certifikatov iz 9. člena tega zakona valorizira z indeksom drobnoprodajnih cen od 1. 1. 1993 do dneva uveljavitve tega zakona,

2. osnova, izračunana na način iz 1. točke se povečuje za nominalno 1% letno od uveljavitve tega zakona dalje.

(3) Polica dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada daje naslednje pravice:

1. zavarovanec, pridobi z dopolnjenim šestdesetim letom starosti pravico do mesečne pokojninske rente, katere višina se izračuna z uporabo ustreznih aktuarskih metod vrednotenja ob upoštevanju vrednosti enot premoženja Prvega pokojninskega sklada, ki jih predstavlja zavarovalna polica, in zjamčenega donosa.

2. Ne glede na določbe prejšnje točke se lahko:

- zavarovancem, ki so imetniki 2000 ali manj točk police, izplača pokojninska renta v enkratnem znesku;
- zavarovancem, ki so imetniki nad 2000 in do 5000 točk police, izplača letna pokojninska renta.

Kapitalska družba mora zavarovance predhodno pisno obvestiti o spremenjenem načinu izplačila. Kolikor v roku 15 dni po prejemu obvestila zavarovanec temu pisno ne nasprotuje, Kapitalska družba lahko prične izvrševati izplačila, na način določen v tej točki.

3. zavarovanec nima pravice zahtevati izplačila odkupne vrednosti police,

4. če zavarovanec umre preden pridobi pravico do pokojninske rente, pripada pravica do zavarovalne vsote v višini odkupne vrednosti police njegovi zapuščini in preide kot del njegove zapuščine na njegove dediče.

(4) Izplačilo pokojninske rente je obdavčeno enako kot izplačilo zavarovalnih vsot iz življenjskega zavarovanja. [\(se preneha uporabljati\)](#)

(5) Ne glede na določbo 1. točke tretjega odstavka tega člena pridobi zavarovanec, ki je bil ob uveljavitvi tega zakona starejši od 55 let pravico do pokojninske rente z iztekom petih let od uveljavitve tega zakona.

(6) Za vodenje in vzdrževanje podatkovnih zbirk o zavarovancih Prvega pokojninskega sklada se osebni podatki za namene opravljanja nalog iz 4. točke drugega odstavka 15. člena tega zakona, zlasti podatki iz naslednjega odstavka, zbirajo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek lahko, v primeru nepridobitve podatkov oziroma pridobitve nepopolnih podatkov, Kapitalska družba za namene opravljanja nalog iz 4. točke drugega odstavka 15. člena tega zakona na podlagi pisne zahteve pridobi o zavarovancih Prvega pokojninskega sklada iz Centralnega registra prebivalstva naslednje podatke: enotno matično številko občana, kraj rojstva, osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, državljanstvo, spol, datum rojstva ter datume in podatke o dogodkih, spremembah ali popravkih v Centralnem registru prebivalstva o zavarovancu. Kapitalska družba lahko podatke, ki jih pridobi na podlagi prejšnjega stavka, uporablja zgolj za namen, za katerega so bili podatki pridobljeni.

(8) Podatki iz šestega in sedmega odstavka tega člena se hranijo trajno.

(9) Če premoženje Prvega pokojninskega sklada ne zadošča za izplačilo zjamčenega donosa in tega izplačila tudi ni mogoče zagotoviti iz premoženja Kapitalskega sklada, jamči za izplačilo pravic iz police dodatnega pokojninskega zavarovanja Prvega pokojninskega sklada Republika Slovenija.

V. PRILOGE:

/